

[Udenrigsministeren.]

med det udenrigspolitiske Nævn, og inden for dette har der, fra den første Gang Spørgsmaalet overhovedet rejstes over for Danmark, fundet den ene Overvejelse, den ene Forhandling Sted efter den anden. Der har dør i alle Enkeltheder kunnet gives Oplysninger om Synspunkter, som har været gjort gældende de forskellige Steder, Oplysninger, som vi ikke havde Ret til at give under en Forhandling her i Salen.

Det ærede Medlem spurgte i denne Forbindelse, om Rigsdagen stod frit ved den Afstemning, der vil finde Sted i Dag. Ja, Rigsdagen staar selvfølgelig frit ligesom i andre Sager, hvor Rigsdagen tager sin Beslutning. Rigsdagen har sit Ansvar ved sin Afstemning, Regeringen har taget sit Ansvar ved sit Forslag for Rigsdagen, og Rigsdagen staar paa samme Maade frit nu. Men det er jo en klar Ting, at dette betyder ikke, at man kan forandre en Traktat med Udlandet; man maa antage den eller forkaste den, og dette kan da dette høje Ting tage Beslutning om under sit Ansvar.

Det ærede Medlem talte om nogle Meddelelser i Pressen om de Svar, der fra de nordiske Lande var givet Tyskland, og betegnede disse Meddelelser som urigtige. Jeg kan dertil svare, at det var de ikke. Det ærede Medlem synes at være kommet til den Slutning derved, at han har sammenlignet dem med de Communiquer, der blev udsendt om de forskellige nordiske Landes Svar. Disse Communiquer var ganske korte Meddelelser paa et Par Linier, medens selve Svarene var af en ret indgaaende Karakter.

Med Hensyn til Forholdet til de nordiske Lande og deres Deltagelse ved denne Lejlighed gjorde det ærede Medlem ogsaa nogle Bemærkninger. Jeg kan deroverfor sige, at jeg allerede nu har udtalt — ligesom ved tidligere Lejligheder — min Beklagelse af, at det ikke har været muligt at faa alle fire Lande til at følge den samme Fremgangsmaade, selv om de alle har fastlagt de samme Principper, men jeg for mit Vedkommende og Regeringen som saadan har anset det for en naturlig Følge af hele Danmarks upartiske Holdning, at vi skulde være villige til at optage de Forhandlinger, som her var tilbudt os. De Traditioner med Hensyn til tosidede Aftaler, som man andet Sted har lagt Vægt paa, og som har spillet en Rolle for, at de andre nordiske Lande ikke er gaaet ind i disse Aftaler, dem har vi for vort Vedkommende i Danmark aldrig paa den Maade draget i Forgrunden. Hele det Spørgsmaal har ikke politisk eller juri-

disk her i Landet haft den Betydning under Forhandlinger, som det navnlig under juridiske Forhandlinger nogle af de andre Steder har været Tilfældet.

For Finlands Vedkommende er den Ikke-Angrebstraktat, der er sluttet mellem Finland og Sovjetunionen saaledes, at den indeholder Bestemmelser af tilsvarende Karakter til dem, der findes her. Den indeholder en Række andre Bestemmelser, men selve Ikke-Angrebsbestemmelserne svarer til dem, som der nu er Tale om at gennemføre her.

Det ærede Medlem spurgte om, hvad Ordet „værdsætte“ betød. Dertil kan jeg svare, at de andre nordiske Landes Udtalelser om dette Spørgsmaal under de Forhandlinger, vi har ført, gaar ud paa dette, at de højligt værdsætter som Vidnesbyrd om Interessen for Stabiliteten i de nordiske Egne, at en saadan Aftale sluttet mellem Danmark og Tyskland.

Det ærede Medlem mente, at dette betyder en Isolering af Danmark fra det øvrige Norden og anførte i saa Henseende en svensk Bladudtalelse. Der vil kunne anføres en og anden Bladudtalelse fra Sverige og maaske ogsaa fra andre Lande, som kan gaa i den Retning; men jeg vil over for dette stille, at der foreligger en Række af samstemmende Bladudtalelser fra de andre nordiske Lande som Udtryk for Regeringspartierne i disse og vide Kredse derudover, som netop bygger paa den Opfattelse, at en saadan Aftale mellem Tyskland og Danmark har Værdi for hele Norden, og i hvert Tilfælde kan jeg for min Del understrege, at denne Forestilling om en Isolering af Danmark ved denne Lejlighed i Forhold til det øvrige nordiske Samarbejde har der ikke været blot den svageste Antydning af fra nogen af de Regeringer, med hvilke vi har forhandlet om dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem spurgte, om Tyskland ikke var Medunderskriver af Kellogg-Pagten. Det er det, medens det staar uden for Folkeforbundspagten. Men Kellogg-Pagtens Bestemmelser er af saa almindelig Karakter, at Stat efter Stat og Grupper af Stater Gang efter Gang har ment, at særlige Aftaler ved Siden af Kellogg-Pagten meget vel kunde have Værdi under Hensyn til de Forhold, der forelaa de paagældende Stater imellem.

Det ærede Medlem spurgte, hvilke Garantier der var for, at Traktat og Opsigelsesbestemmelser her blev overholdt. Jeg kan svare dertil, at der er derfor nøjagtigt den samme Garanti, som der er for